

Universitätsbibliothek Paderborn

**Saxonia || Et || Metropolis || Alberti Crantzii || Historici
Doctiss. Sacrae || Theologiae & Iuris Canonici Doctoris ||
celeberrimi, ac Ecclesiæ Ham-||burgensis quondam
Decani**

Krantz, Albert

Coloniae, 1574

Capvt XXIIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11453

clerus eius, quod ostendimus, à sua exulabant ecclesia : Treuerensis diuisa fuit, cùm pars inhæreret postulato Spirenſi, pars verò electo : cùm inuicem sibi vtroq; gladio minarentur, interdicto diuinis vtrinque : cùm tamen in contemptum ecclesiæ clauium, diuina celebrarentur. Moguntina ecclesia tum in clero suo laborabat: Nam ciues, electo senatu, nouum creauere concilium: qui factis impositionibus in vina & blada clerum grauabant: it à vt ille pro libertate decertans, urbem deserere cogereatur. Bambergensis ecclesia simili tum malo angebat. Sed & Traiectensis, qua post Swederum, cui Papa, vt esset Rodolphus quietus, de alia prouiderat ecclesia, sub Walramo Coloniensis archiepiscopi fratre, quem exulantes quidam canonici Basileæ elegerant, fluctuabat magnis motibus: Faciebat pro illo concilij authoritas, & præsens germani fratris gladius. Sed Eugenius scribens Coloniensi archiepiscopo, hortatur, vt tentatam pertinaciam deponat, damnéisque, & ad se pertinens postulandi ministerium confirmari non ariperet facultatem. Sic enim necessè fuit, vt laborante capite, membra omnia infirmarentur. Quis enim potuit esse quietus locus, quandò mater ecclesiarum Romana, hinc à ciubus, indè verò à concilio infestaretur? quod sequentia liquido monstrabunt.

C A P V T . X X I I I .

Principes Saxoniae Otto de Luneburgo, cum Friderico fratre, Henricus de Brunswico, & Wilhelmus frater eius, Otto de Leina duces conspirarunt in comitem de Speilberg, publicum omnium, vt ferebatur, itinerantium hostem, qui nullis parceret, sed sine discriminē itinera teneret impacata: ducentesque in arcem eius Hachemolēn, obsederunt, expugnaruntque: Nec mihi

nūs in

nus in arcein Harlemund contenderunt. Sed cum inesse forte defendantium praesidium, ipsaq; natura loci & arte arx munitissima videretur, diu ibi sedendum principes prospicientes, munitiones sibi quasdam opportunis locis erexere, deq; illis obsidionem seruantes, ipsi principes retro abierunt. Diuersa via comes ipse armis adiutus archiepiscopi Coloniensis, Iohannis de Hoia comitis, & de Lippia domini, contenderat in terras ducum memoratorum, & prædas egit cum incendijs. Wilhelmus autem dux, acceptis copijs, quas pridem ipse habuit adiunctas armis amicorum, contendit in terram de Hoia, arcemq; obsedit Barenborg: eamq; expugnans, suæ fecit potestatis: Indeq; progressus cum agmine in Euersteen, cuius dominus Rusche Plate memorato comiti inbaserat: aliam quoq; eiusdem domicelli arcem, Otto dux Luneburgensis, magis astu quam armis, occupauit. Qui merant custodes, ibant proximam villam defensare: Id obseruantes ducis memorati milites, illis abeuntibus, claram ingressi, arcam occupant, & redeuntes excludent. Interim comes de Spielberg, ad oppidum Renthelen pugnans, cum penè expugnasset, iictus telo, concidit, & interiit. Quo tempore Hallenses iam pertæsigrauatum excommunicationis & interdicti, quæ propter Magdeburgenses perferebant: vnam enim ecclesia arcam & ipsi tenuerunt, quam iunctis viribus ceterorum insuā redegerunt ditionē. Missis ergo in conciliū Basileense oratoribus, in quo manebat Guterus archiepiscopus, relaxationem interdicti & absolutionē à censuris postulabant. Archiepiscopus nō grauatae respondet: Si arcem redderent, & à contumacibus Magdeburgensisibus recedenter, proq; contumacia & irrogatis dannis, magnā æris summa persoluerent, impetraret optata. Illis autem cunctis

Fff 2 polli=

pollicentibus, in eum, quem prædiximus, modum, si cuncta ex animo implerent, laxationem interdicti & absolutionem excommunicationis exequitoribus permisit. Ea promissa, cum ex fide implerent, ad diuinam restituuntur. Sed tamen capitula præmissa communitatibus non panduntur. Ea vero cum postea publico sigillo essent communienda, reclamauit communitas, non passa diuina à Magdeburgensibus: & impetu facto, concilium urbium in vincula coniuncti. Vicinarum urbium consulares mox assunt, periculis captorum occurrere cupientes. Renouant foedera, quod nunquam ante causæ exitum ab iniucem discedant: idque literis contestantur sigillatis. In eam formam compositionis laxantur vinciti: Sed redi vinculum, quod pridem fuit, ab ecclesia censuratum: quod interim leuius pensum est: dum, ut putant, diuino iure suam tueantur libertatem. Sed exitum causæ huius postea ostendemus.

CAPUT XXV.

Imperator hoc tempore indixit principibus regni Francordiæ conuentum in diem Nicolai, ad reformatum Imperij quoque statum in capite & membris: ut eo in suum ordinem redacto, cogitarent omnes, quomodo ecclesia quoque tum vacillantis gradum solidarent. Conuenere frequentes, & cunctis examinato pondere pensatis, inuenierunt articulos sedecim, qui magna indigerent reparacione: ni fieret, omnino Imperium collaboretur. Sed iam dudum Itali collapsum & extinctum reputauerent. Condixerat autem, ut in proximum diem Gregorij diem, iterum in eum locum conuenientes, determinarent, quæ medio quisque tempore deliberasset. Sed erat grauissima conditio reformati. Iam enim, quod sèpè questis sumus, patrimonium Imperij direptum,

ab